De Levende Natuur 88 (1):1-2 (1987)

Omgaan met natuur

Voor u ligt een bijzondere aflevering van De Levende Natuur. Bijzonder in een aantal opzichten. Het is de eerste aflevering van een nieuwe jaargang, jaargang 88 (!), in een door Jan Veenman nieuw ontworpen omslag. Bovendien is het een dubbelnummer waarvoor de extra benodigde gelden buiten het normale budget verworven moesten worden. Het echt bijzondere zit hem echter in de inhoud, niet in het uiterlijk.

B. G. Graatsma

Kaapsdune, Terschelling, 1980

Met ingang van deze jaargang is Prof. Dr. V. Westhoff, na het bereiken van zijn 70e verjaardag, teruggetreden uit de redactie. Een redactiewisseling bij een tijdschrift wettigt normaal geen bijzondere aandacht, maar deze keer liggen de zaken anders. Zonder de inspanningen van Victor Westhoff zou De Levende Natuur vrijwel zeker niet meer hebben bestaan en zeker niet in de huidige vorm. Hij was het die enkele jaren geleden, toen het tijdschrift noodlijdend was, het initiatief nam om een publikatiemedium dat voor de eeuwwisseling al bestond en zo'n belangrijke rol had gespeeld in de communicatie tussen al degenen die het natuurbehoud ter harte ging, nieuw leven in te blazen. De doelstelling werd opnieuw geformuleerd, de organisatiestructuur herzien en een nieuwe redactie aangetrokken. Het resultaat heeft u in de afgelopen jaren kunnen zien. De Levende Natuur werd het enige Nederlandstalige tijdschrift op het gebied van natuurbeheer en natuurbehoud dat uitsluitend informatie presenteert die is gebaseerd op eigen ervaring, waarnemingen en onderzoek, met inbegrip van literatuuronderzoek. In een tijd waarin mensen eerder geneigd waren abonnementen te beëindigen dan nieuwe te nemen, bleek de juistheid van deze keuze en de behoefte aan een dergelijk blad. Het aantal abonnementen dat beneden de 400 was gedaald, is ondertussen gestegen tot boven de 1400. Dit is nog niet voldoende voor een onbezorgde toekomst maar er is sprake van een gestage groei. De Levende Natuur lijkt langzaam maar zeker de plaats in te nemen die de initiatiefnemers destijds voor ogen stond: een medium bestemd voor de uitwisseling van informatie tussen onderzoekers, beheerders, en beleidsmensen, maar vooral ook tussen dezen en hen die niet beroepshalve in het natuurbehoud werkzaam zijn maar het wel grotendeels dragen, via een veelheid aan inspanningen.

Zonder Westhoff had dit alles niet plaatsgevonden. Het is echter maar één van de zeer vele bijdragen die hij heeft geleverd aan het natuurbehoud en natuurbeheer in Nederland en daarbuiten. Zijn terugtreden is daarom door de overige redactieleden aangegrepen om dit dubbelnummer uit te brengen. Een dubbelnummer opgedragen aan Victor Westhoff en ten dele ook over hem, in de vele capaciteiten waarin hij zijn beste krachten heeft gegeven, en nog steeds geeft, aan de levende natuur.

Het leven van Westhoff is een leven van omgaan met natuur, als mens, als onderzoeker, als leermeester voor leerlingen, als dichter en als nog veel meer. Om die diversiteit tot uiting te laten komen werden de auteurs van deze aflevering persoonlijk aangezocht. De beste auteurs die we naar het oordeel van de redactie, in het Nederlandstalige gebied hebben, velen met een directe band met Westhoff, beroepshalve, in het persoonlijke vlak, vaak beide. Niemand weigerde, hoewel de beschikbare tijd kort was. Drie ingangen werden gekozen: 1. de geobotanie (als basiswetenschap voor het natuurbeheer), 2. het natuurbehoud, en 3. de relatie natuur-mens. Getracht werd daarmee recht te

De Levende Natuur 88 (1):1-2 (1987)

doen aan tenminste drie gebieden waarop Westhoff zich heeft onderscheiden: onderzoek, natuurbescherming en de ethiek van de natuur-mens relatie. Zelf voegt hij er in deze aflevering, zonder het overigens tevoren geweten te hebben, nog twee aan toe: zijn omgaan met de taal, in de vorm van een kleine selectie van gedichten van zijn hand (voor het eerst sinds jaren onder eigen naam en niet meer onder het pseudoniem Peter Sandifort) en het recenseren, deze maal van wat hij zelf noemde het 'boek van de eeuw'.

De redactie heeft gemeend deze maal de teksten van de artikelen vrijwel ongewijzigd op te moeten nemen. Veel bijdragen zijn van een zeer persoonlijke aard of etaleren op zijn minst een persoonlijke visie. Daardoor is ondanks de duidelijke structuur een heterogeen geheel ontstaan, naar onze mening echter des te indringender, met een betere afspiegeling van de veelzijdigheid en de inzet van Westhoff.

Ook voor degenen die Westhoff niet kennen (ondanks zijn honderden publikaties en talloze voordrachten) moet deze aflevering aantrekkelijk zijn. Niet alles zal voor iedereen even leesbaar zijn, maar het dubbeldikke aanbod laat een keuze toe. Van een terugblik op de ontwikkelingen in Nederland 'door Gorter zelf' tot een verhandeling over de relatietheorie 'door Van Leeuwen zelf'. Misschien is het goed, of men Westhoff nu wel of niet, slecht of goed meent te kennen, te beginnen met het interview dat hem door een zeer oude vriend werd afgenomen, 'door Passchier zelf'.

Om ruimte te sparen en een overlap te voorkomen, zijn de literatuurverwijzingen voor de verschillende artikelen ineengeschoven en gecombineerd achterin geplaatst.

Dit dubbelnummer was niet mogelijk geweest zonder de steun van het Prins Bernard Fonds en het Heimans en Thijsse Fonds.

Na als auteur, van een groot aantal artikelen, als redacteur van de 'oude' en als heroprichter en redacteur van de 'nieuwe' De Levende Natuur te hebben gefunctioneerd, treedt Westhoff nu toe tot de redactieraad. Dat hem en daarmee ons nog vele productieve jaren gegeven mogen zijn, jaren van omgaan met de levende natuur, met en zonder hoofdletters.

De redactie

Evert Boeve

Chamerion

Wilgenroosjes wiegen in de wind.
Niemand weet waarom; alleen een kind
Ziet de hemel nu de aarde kussen
En ervaart door beide zich bemind.

Victor Westhoff